

Сценарій відкриття Тижня зарубіжної літератури

Вчитель світової літератури:

Увага! Юний друже! Зупинись і поміркуй, чи можеш ти жити без літератури? Чи буде повноцінним твоє життя без поезії, захоплюючих фантастичних і пригодницьких творів? Отож, візьми участь у проведенні Тижня зарубіжної літератури, девізом якого будуть поетичні рядки Е. Межелайтіса:

«Світ дивовижний вас вітає!

Всіх тих, хто вдумливо читає,

І тих, хто любить мандрувати

Та прагне більше пізнавати,

Долати знань високі мури

Вас кличе світ літератури!»

Учень 1: Увага! Увага! Усім школярам,

Всім юним серцям небайдужим,

Кмітливим і творчим моїм читачам,

Хто з Літературою дружить.

Учениця 1 (в ролі Літератури): Добрий день!

Я дуже поспішала!

До вас на свято радо завітала.

Я всім потрібна: і дорослим, й дітям.

Я можу розказати про все на світі!

Та, кажуть, в школі цій читають мало

І книжку зовсім занедбали,

Дорогу у бібліотеку призабули,

Бо книжка – це для них – вже вік минулий...

Учень 1: О ні, ми дуже раді вас зустріти

І в гості вас до себе запросити,

Бо наші діти і кмітливі, й творчі,

І світ вони усі пізнати хочуть.

Бо, попри все, вони плекають мрію

І у дива, як і всі діти, вірять.

Учениця 2: Ой, а хто ця вельможна панна?

Кажуть, вона у всьому світі знана,

Кажуть, вона всіх мудрістю дивує,

І знання, й натхнення всім дарує.

Учень 2: За допомогою чарів?

Учениця 3: Та ні, все набагато цікавіше.

Учень 2: Ми просимо її розказати про себе.

Учениця 1 (в ролі Літератури): Мене звати Література,

І я вічна, як саме життя.

Ще мене називають володаркою людських душ і сердець. Я допомагаю здійснювати мандрівки по всьому світу лише за допомогою вашої уяви, тільки треба захотіти: відкрити книгу і почати читати – і ми назавжди станемо найкращими друзями!

Учень 3: Літературу часто називають людинознавством . Спілкування з книгою, знайомство з перлинами світової літератури сприяє загальному розвитку особистості.

Учениця 3: Література навчає думати, фантазувати. Про неї кажуть – друга дійсність. Справді, письменник словом своїм вирізьблює в нашій уяві образ досі невідомої нам людини.

Учениця 4: З дитячих років книжка допомагала нам пізнати себе і зрозуміти світ, що нас оточує. Читаючи казки, веселі та сумні вірші, оповідання про сміливих людей, які боролись за щастя народу, про таємниці природи, про те, як живуть люди в далеких і близьких країнах, ми збагачувались духовно.

Учень 4: І хоч чим би ми не захоплювались – технікою чи історією - на допомогу нам завжди придуть книги. Літературні твори відкривають нам небачені обрії, ведуть у світ пригод і фантастики, допомагають зазирнути до таємниць людської душі. І часто-густо трапляється так, що вчасно прочитаний твір підказує людині вибір життєвого шляху, професії.

Учениця 2: Великі люди залишили нам свої висловлювання про літературу: М. Костомаров писав: «Література є душею народного життя», а Ф. Шіллер вважав, що «Література – це храм, куди можна увійти лише з чистою совістю і благородними намірами». А Гіппократ стверджував, що «Життя коротке, а література вічна».

Учениця 3: Книга, яка прийшла до нас у дитинстві, згодом супроводжує усе життя. І коли відчуваємо, що обставини перемагають нас, не вистачає мужності, ми гортаємо знайомі сторінки.

Учень 4: Ти відкриваєш книгу - і відступає біль,

Сьогоднішні знегоди і турботи.

Ти відкриваєш світ чужих надій,

Ступаєш на стрімкі важкі дороги.

Ти відкриваєш світ чужої боротьби –

Любов і ненависть зійшлися у двобої.

Хай плине час, стрілою мчать роки, -

Живуть в віках улюблені герої.

Учениця 4: Червона Шапочка, Мюнхгаузен, Балю,

Довга Панчоха, Сніжна королева,

І Гуллівер, Синдбад, Маленький Мук,

І Білосніжка, і леді Ровена,

Дубровський, Робін Гуд і Шерлок Холмс,

Джульєтта, данський принц і трубадури

Ввійшли в наше життя з дивних книжок,

В полон нас всіх взяла Література.

Учениця 3: Літературу часто порівнюють з Чарівним Садом, у якому існують поруч далека минувшина і сучасність, вигадка і правда.

Учениця 1 (в ролі Літератури): І знову в мандри запрошують книги

В далекі часи, в дивовижні країни.

Відкриваються вам таємниці великі,

Знайдете ви справжні безцінні перлини.

Нехай не минає вас байка чи казка,

Хай міфи і вірші у душу вам линуть,

Та тільки, прошу вас, читайте, будь ласка,

Тоді ви почуєте слово нетлінне,

І мудрі поради, і жарти дотепні,

Й думки, що летять за кордони і мури,

Усе, чим приваблює світ цей безмежний,

Усе, що дарує нам література!

Учитель: Отже, продовжимо разом з вами пізнання безмежного і неповторного світу літератури. Попереду – нові зустрічі, захоплення, відкриття. Запрошуємо у подорож. Приємних та незабутніх вам вражень від зустрічі з новими книгами та літературними героями!

Ти можеш із другом своїм посвариться
І, навіть, образившись, тиждень мовчати.
А книжка не сердиться, книжка не злиться,
Вона лиш добра тебе буде навчати.

І сонце ясніше засвітить для тебе,
І небо засяє таке голубе!
Тоді подружитись із книгою треба,
І книжка ніколи не зрадить тебе.

Сценка «Книга та Незнайко»

Книга.

О, як багато вас зійшлося,

Дорослі і малята,

Та бачу, місце всім знайшлося,

Хоч, може, й тіснувато.

Ось так і в палацах моїх,

Пишаючись собою трішки,

Мільйони підданих стоять

У бібліотеках тишком-нишком.

«Хто ж я?» - питаєте,
Створила я інтригу,
Сьогодні я у вас в гостях,
Я – Королева Книга.

Доброго дня, діти. А чи знаєте, куди ви прийшли? Так, правильно, на свято
«Мандри сторінками улюблених книг».

(Стукіт у двері. Вбігає Незнайко)

Незнайко.

Я летів сюди, як птиця,
Щоб поспіть до вас лишень,
Познайомлюсь, як годиться,
З вами в цей чудовий день.
Я тут швидко розберуся.
Ви чому сюди прийшли?
Читачами статъ схотілось?
Іншу справу не знайшли?

Книга.

Так! Постій, стривай, Незнайку!
Що ти хочеш нам сказати?
Промовляєш ти так палко,
Дітям що, не слід читати?
А як же далекі моря й океани,
Пірати, вітрильники і острови
І мрії дитячі, що стануть з роками
Новими Колумбами на Землі?

Незнайко. О, я теж хочу читати про острови, моря й океани.

Книга. Незнайку, не сміши. Ти ж зовсім книжок не читаєш, тому тебе і прозвали
Незнайком.

Незнайко. Хто? Я? Та я всі на світі книжки давним-давно перечитав.

Хто придумав, що Незнайко
Не читає зовсім книг?
Це неправда, так і знайте:
Житъ не можу я без них.
Я читаю без зупинки
П'єси, вірші та книжки
Від картинки до картинки,
Ну а потім – навпаки.
Я про дідуся Мазая
Пам'ятаю назубок.

Він, знаходячись в трамваї,
Забував купити квиток!
Д'Артаньян ганяв ворону,
Колобок спав у норі,
І збирали шампінйони
Тридцять три богатирі.
Бармалей спіймав дельфіна,
Чорномор замерз в снігу,
А кирпатий Буратіно покохав Бабу Ягу!
Я читаю без зупинки
П'єси, вірші та книжки
Від картинки до картинки,
Ну а потім – навпаки.

Учитель

Ну й Незнайко, ну й насмішив! Ти ж усе переплутав. Діти, допоможемо Незнайкові? Сідай та уважно слухай, що знають про книгу діти.

Перша зупинка «Казкова».

1. Цей дім ніхто не будував, жити в ньому мали право лише п'ять братів, але в скрутну хвилину вмістилося майже все лісове царство. (*«Рукавичка»*).
2. У якій казці Г.К.Андерсена головний герой філософствує таким чином: «Не біда з'явитися на світ у качиному гнізді, якщо ти вилупився з лебединого яйця»? (*«Гидке каченя»*).
3. Скільки учасників складала музичну групу в казці братів Грімм «Бременські музики»? (*Чотири*)
4. Який титул придумав своєму господареві Кіт у чоботях? (*Маркіз*)
5. Хто садив гроші в землю? (*Буратіно*)
6. Яка наука захопила Кая, коли він жив у палаці Снігової Королеви? (*Математика*)
7. Мандрував дорогами все своє життя. Співав пісні, вважав себе невловимим, та, зрештою, пісня його обірвалася на півслові. (*Колобок*)
8. Який птах повернувся з гостей голодним? (*Журавель*)
9. Що це за цар був такий, що не виходив надвір у сиру погоду, не чухався, не йшов у гушавину і спав тільки на м'якій перині? (*Лис Микита*).
10. Героєм якої казки є Нюхмумрик? (*Туве Янсон «Країна Мумі-тролів»*).

Друга зупинка «З криниці народної мудрості»

Кожен народ має свої прислів'я та приказки. Вам потрібно до прислів'їв різних народів дібрати відповідні українські. Команди відповідають по черзі.

Індійські:

1. «Язык до Делі доведе». (*Язык до Києва доведе*).
2. «Яка кісточка, таке й манго». (*Яблуко від яблуні недалеко падає*).

Французькі:

1. «Правда – як олія: завжди нагору випливає». (*Шило в мішку не втаїш*).
2. «Добре» й «швидко» бувають разом рідко». (*Косо, криво аби живо*).

Польські:

1. «Хліб не пада з неба – працювати треба». (*Без труда не витягнеш і рибку зі ставка*).
2. «Ліпше горобець у руці, ніж тетеря на дубі». (*Краще синиця в руці ніж журавель у небі*).
3. «Кожна лиска свій хвостик хвалить». (*Всяк кулик своє болото хвалить*).
4. «Хто сіє колючки, той збере будяки». (*Що посієш, те й пожнеш*).

Третя зупинка «Міфознавці»

1. Що таке міф? (*Це стародавні оповіді та перекази про походження й будову Всесвіту, діяння богів, таємниці народження та смерті людини, життя царів і героїв*).
2. Що означає слово міфологія? (*Наука про міфи*).
3. Як звали першу людину на Землі? (*Адам*).
4. На який день Бог створив людину? (*На шостий*).
5. Як звали дружину Зевса? (*Гера*).
6. Як римляни називали Геракла? (*Геркулес*).
7. Опишіть зовнішність мінотавра. (*Чудовисько з тілом людини й головою бика*).
8. Опишіть зовнішність кентавра. (*Казкова істота, напівлюди – напівконі*).

Четверта зупинка (*«Казковий переполюх»*).

1. «Дошова королева» (*«Снігова королева»*).
2. «Десять поросят» (*«Троє поросят»*).
3. «Дерев'яний бичок» (*«Солом'яний бичок»*).
4. «Кіт у валянках» (*«Кіт у чоботях»*).
5. «Коза-рогоза» (*«Коза-дереза»*).
6. «Царівна індичка» (*«Царівна жаба»*).
7. «Курочка зозуляста» (*«Курочка ряба»*).
8. «Івасик-Петрусик» (*«Івасик-Телесик»*).
9. «Баба Ха-Ха» (*«Баба Яга»*).
10. «Котигорбочок» (*«Котигорошок»*).
11. «Вухата Хвеська» (*«Язиката Хвеська»*).

12. «Зелена Шапочка» («Червона Шапочка»)

П'ята зупинка «Упізнай героя»

1.«Він стане піратом! Його ім'я лунатиме по всьому світу, і люди здригатимуться, почувши його. Як гордо борознитиме він бурхливі моря на своєму стрімкому чорному «Провіснику бурі» під лиховісним піратським прапором! А сягнувши найвищої слави, раптом завітає до містечка й поважно зайде в церкву – і почує шепіт: «Це славнозвісний пірат Чорний Месник Іспанських Морів!» (Том Сойєр).

1. На перший погляд це була звичайна дівчинка: ластовиння на носі, дві кіски, ямочки на щоках. І морозиво любила, як усі. А от вдачу малу незвичайну. Вона нічого не могла доробити до кінця. Не доїдала, не допивала. Почне малювати – кине, вишивати – кине. Навіть заплестися їй ні разу не вдавалося до кінця. Заплете одну кіску, а за другу й не береться. Так і ходить цілий день. («Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії»)
2. Про зовнішність якого маленького хлопчика в оповіданні український письменник каже: «руки в кишені», «картуз набакир», «кожушок його весь мокрий», «чобітки аж порижіли від води», «шапка в болоті», «чуб стирчаком, очі хутко бігають», «чистий розбишака-халамидник». («Федько-Халамидник»).
3. Головний герой повісті англійського письменника – скнара, байдужий до бідних, має жагу до багатства, замкнений та дуже самотній. Але одна різдвяна ніч змінила його життя. (Скрудж «Різдвяна пісня»).
4. Український письменник так характеризував головного героя своєї повісті – це совість і розум тухольської громади, далекоглядний пророк, чесний суддя і глава старійшин. («Захар Беркут»).
5. Це син одного козацького полковника, вчився у Київській академії, після вирушив на Січ з батьком та братом. Хоробрий та дуже запальний. Згодом перейшов у стан ворога, закохавшись у прекрасну полячку (Андрій «Тарас Бульба».)
6. Панська неволя змінила долю головного героя оповідання. Справжній нащадок старовинного українського козацтва. Парубок не може миритися зі своїм підневільним становищем, тому був змушений утікати від ненависті панської. Боляче було йому тільки залишати кохану дівчину. (Остан «Дорогою ціною»)
7. Цей головний герой п'єси – принц данський. Має шляхетне походження, прекрасну освіту, гарну кохану та багато друзів. «Бути, чи не бути? – ось яке питання його мучає». («Гамлет»).
8. Образ цієї дівчини український письменник в своїй п'єсі змальовує так: проста селянська дівчина, благородна, зі світлою душею, з добрим серцем, поважає свою матір, старших від себе, смілива, трудяща, рукодільниця.

«Золото – не дівка!» Але вона повинна вийти заміж за заможного не коханого чоловіка. (*«Наталка-Полтавка»*).

9. Головний герой роману, збожеволівши від прочитаних рицарських романів, називає себе мандрівним рицарем. Обравши зброєносця-селянина та даму серця, він прямує назустріч незвичайним пригодам. Тільки всі його подвиги виявилися безглуздими та шкідливими: вітряні млини – не велетні, а череда баранів – не військо. (*«Дон Кіхот»*)
10. Головна героїня однойменної поеми була веселою, вродливою, звичайною селянською дівчиною, поки не покохала заїжджого москаля і не народила від нього дитину. Та на той час позашлюбна дитина – тяжкий злочин. (*«Катерина»*).
11. Головний герой роману російського поета – це типовий представник «золотої молоді», покоління молодих дворян, які могли задовольнити всі свої примхи. Юний, «голодний» до розваг, до спілкування. Випробуванням для нього стає кохання до Тетяни. (*«Євгеній Онегін»*).
12. Головний герой цієї п'єси хоче змінити своє «малоросійське» прізвище. На його думу воно було ганебне. Через таке прізвище не склалася його доля та кар'єра. Він мріє, що стане одного чудового дня – Мазеніним. (*«Мина Мазайло»*).
13. Головний герой цього роману промовив такі слова: «Якщо б старівся цей портрет, а я – завжди залишався молодим! За це ... за це я віддав би все на світі. Так, нічого б не пожалів! Душу віддав би за це ...» Загубивши душу, головний герой стає рабом портрета. (*Доріан Грей «Портрет Доріана Грея»*).

Шоста зупинка Спорт

1. Що виробляє фірма «Адідас»? (*Спортивний одяг*).
2. Як називається стан боксерів, коли в результаті отриманого удару до 10 секунд він не зможе продовжити бій? (*Нокаут*).

Народознавство.

1. Які рослини є народними символами України? (*Верба і калина*).
2. Назвіть найголовнішу страву на святвечір? (*Кутя*)

Природознавство

1. Щедра й мокра пора року. (*Осінь*)
2. Що за звір влітку наїдається, взимку відсипається. (*Ведмідь*)

Література

1. Яка назва головної книги поезій Т.Г.Шевченка (*«Кобзар»*)
2. Книга, яка знає все. (*Енциклопедія*)

Історія

1. Грошова одиниця України. (*Гривня*)

2. Якого року проголошено незалежність України? (1991)

Учитель:

І знову в мандри запрошують книги
В далекі часи, в дивовижні країни.
Відкриються вам таємниці великі,
Знайдете ви справжні безцінні перлини.
Нехай не минає вас байка чи казка,
Хай міфи і вірші у душу вам линуть,
Та тільки, прошу вас, читайте, будь ласка,
Тоді ви почуєте слово нетлінне,
І мудрі поради, і жарти дотепні,
Й думки, що летять за кордони і мури,
Усе, чим приваблює світ цей безмежний,
Усе, що дарує нам література!

Отже, продовжимо разом з вами пізнання безмежного і неповторного світу літератури. Попереду – нові зустрічі, захоплення, відкриття. Запрошуємо у подорож. Приємних та незабутніх вам вражень від зустрічі з новими книгами та літературними героями!